

Samskabelse af velfærd - muligheder og faldgruber

Temaer

- Samskabelse – hvad har vi gang i?
- Nogle danske eksempler til inspiration
- Barrierer i samskabelse – og hvad skal der til for at lykkes?

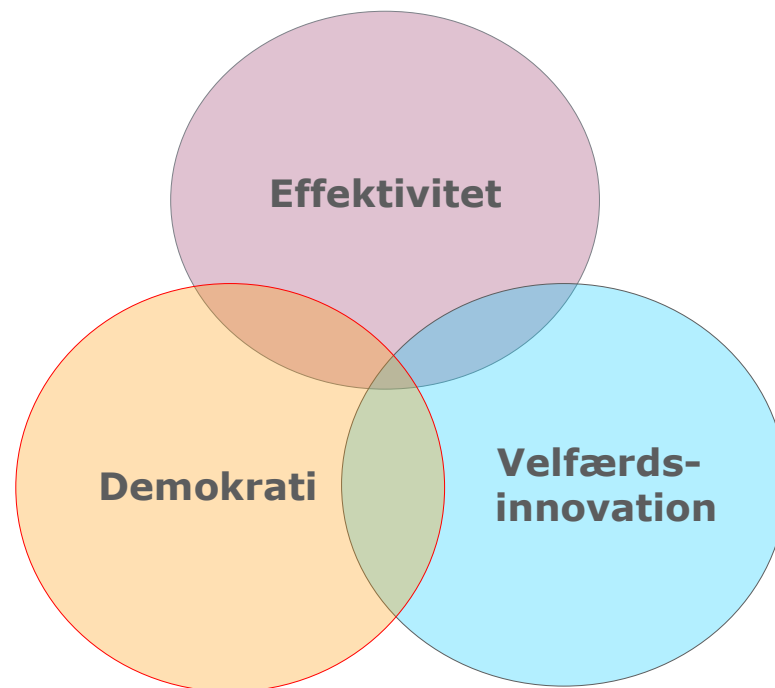

Borgerinddragelse version 1.0, 2.0 og 3.0

Hvorfor inddrage og samskabe?

- **Demokrati**
 - Politisk tillid og deltagelse
 - Social kapital/medborgerskab
- **Effektivitet**
 - Mere effektiv styring
 - 'Få mere for mindre'
- **Velfærdsinnovation**
 - Løse "wicked problems"
 - Nye velfærdsløsninger

Borgerne er forbrugere og hverdagsmagere

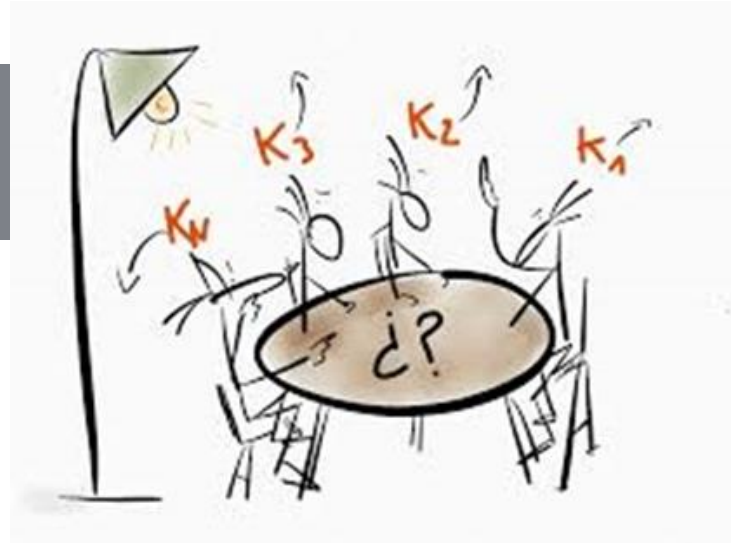
- Velfærds-forbrugere
- Fravælger formel deltagelse
- Krav, rettigheder, klager
- Hverdagsmagere
- Frivilligt engagement
- Selvorganiserende

Demokrati-forståelser

	Repræsentativt	Deltagelses/direkte
Mulighed for at deltage	Formel, indirekte	Uformel, direkte
Adgang til at deltage	Lige adgang – en mand, en stemme	Alle relevante og berørte parter
Hvem bestemmer	De valgte	De aktive
Borgernes rolle	Rådgivende	Aktiv medskaber
Risiko	Magtfuldkommenhed	Ulighed Uklart ansvar

'Vilde' problemer kræver netværksstyring

Vores samfund er i tiltagende grad præget af 'vilde problemer':

- Udfordringer, der berører mange parter
- Som ikke er enige om, hvad problemet er – og hvad løsningen er
- Komplekse udfordringer – standard-løsninger duer ikke
- Udfordringer, der er kontekst-specifikke – og ændrer sig løbende
- Eksempler: Klima, ensomhed, integration, sundhed

- Kræver partnerskaber og samarbejde mellem mange parter
- Samfunds-styring som netværksstyring

Nogle danske eksempler til inspiration

At arbejde med et samskabende mindset

- Have øje for komplekse udfordringer (wicked problems), som kræver samarbejde på tværs
- Se borgere/brugere som eksperter (empowerment)
- Have blik for ressourcer og inkluderende fællesskaber
- Værdsætte og understøtte borger-initiativer

Bander, narko og tryghed: Co-creation i politiet

www.politi.dk/samarbejde/co-creation

www.centerforborgerdialog.dk

Områdefornyelse Nordvest Byrum og ungeliv

Nordvest-undersøgelsen: https://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/index.asp?mode=detalje&id=www.centerforborgerdialog.dk

Nordvest-undersøgelsen

Sociale overdrivelser og fritidsliv blandt unge i Københavns Nordvestkvarter

Udarbejdet af sociolog Aydin Söze

For Områdefornyelse Nordvest
Københavns Kommune
August 2021

Personlige/borgerstyrede budgetter: Langtidsledige tager teten

www.sus.dk/cases/langtidsledige-tager-teten/

Video: <https://www.sus.dk/fra-kontanthjaelp-til-job-naar-langtidsledige-tager-teten/>

Samskab Aarhus

www.facebook.com/samskabaarhus/

www.centerforborgerdialog.dk

Cykling uden alder

www.cyklingudenalder.dk

www.youtube.com/watch?v=kF33VvtB9Uc

At arbejde med et samskabende mindset – i praksis

- **Kortlægge og koble** - aktører, ressourcer og initiativer
- **Mobilisere, engagere** – og række ud efter dem, der er 'svære at nå'
- **Facilitere** dialog og samarbejde mellem forskellige aktører

Barrierer i samskabelse

Udfordringer i samskabelse

Styring og demokrati:

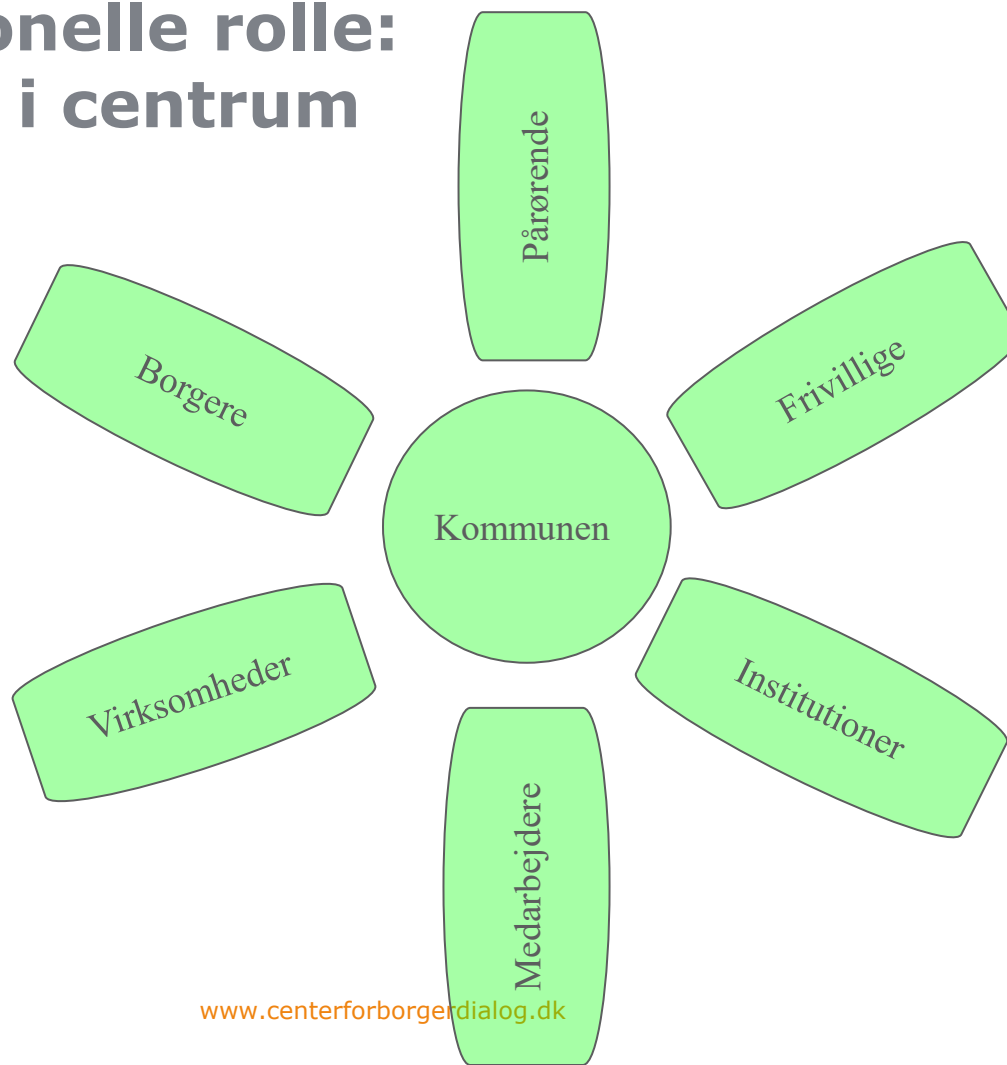
- Roller i skred hos alle aktører
- Hvem styrer, hvem bliver styret?
- Hvem er legitime deltagere?
- Risiko for ulighed?
- Hvem står til ansvar?

Effektivitet:

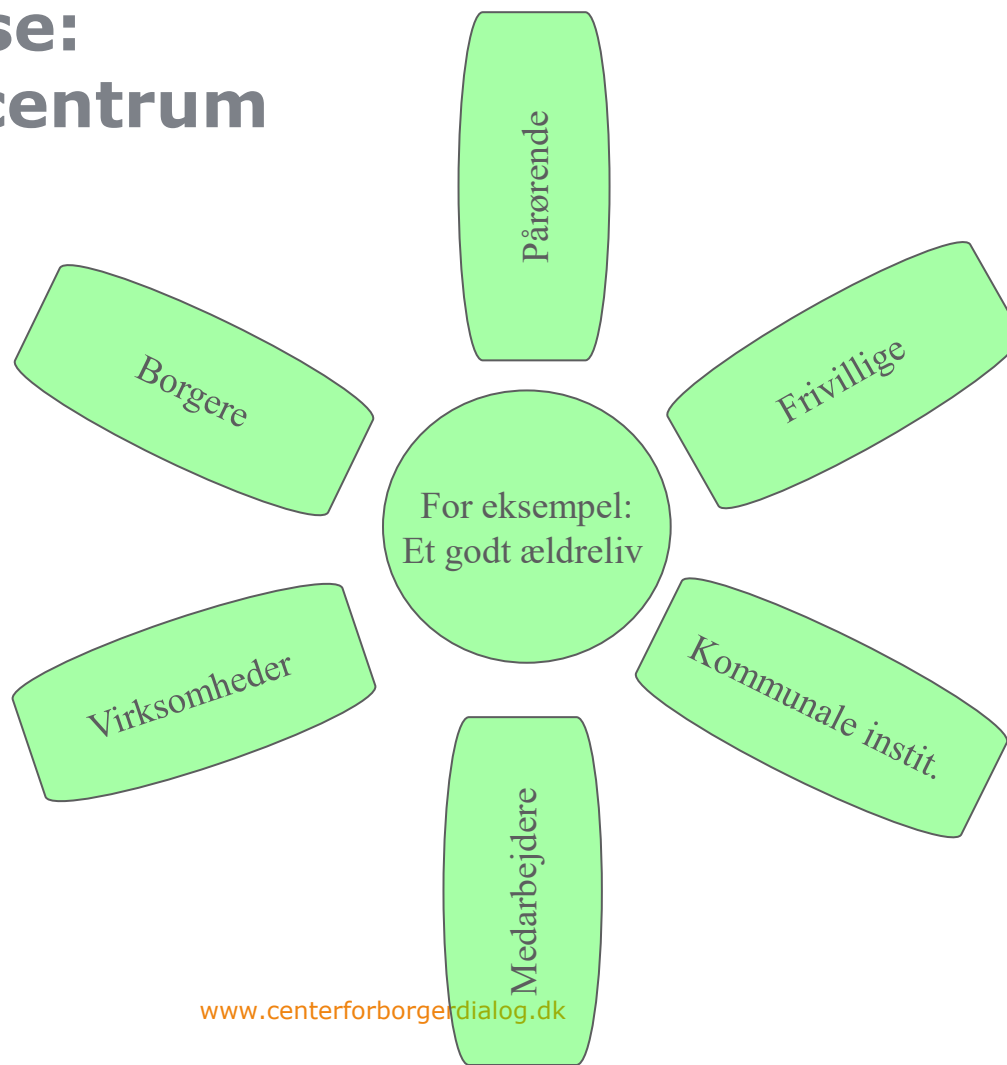
- Hvilket udbytte?
- Er det investeringen værd?

Den traditionelle rolle: Kommunen i centrum

Samskabelse: Opgaven i centrum

Den svære samskabelse - fra ideal til praksis?

”Det er uklart, hvad der egentlig er kommunens og de frivillige organisationers ambitioner med samskabelsesmøder og projekter og tilsvarende uklart, hvad der reelt er muligt og ønskværdigt at omsætte i praksis”

”Der deltager ofte ikke praktikere i møderne, og diskussionerne tager ikke højde for praksis eller udgangspunkt i praktiske problemer”

Grubb & Frederiksen, 2021: Den svære samskabelse

Hvad skal der til for at lykkes? Gode råd om at lede samskabelse

Tre gode råd:

- Opgaven: Vælg den rette bane – hvornår skal vi samskabe – hvornår ikke?
- Organisationen: Arbejd på de indre linjer – hvordan bliver vi klar til at samskabe?
- Processen: Tag ansvar for processen – og skab de bedst mulige vilkår for samarbejde

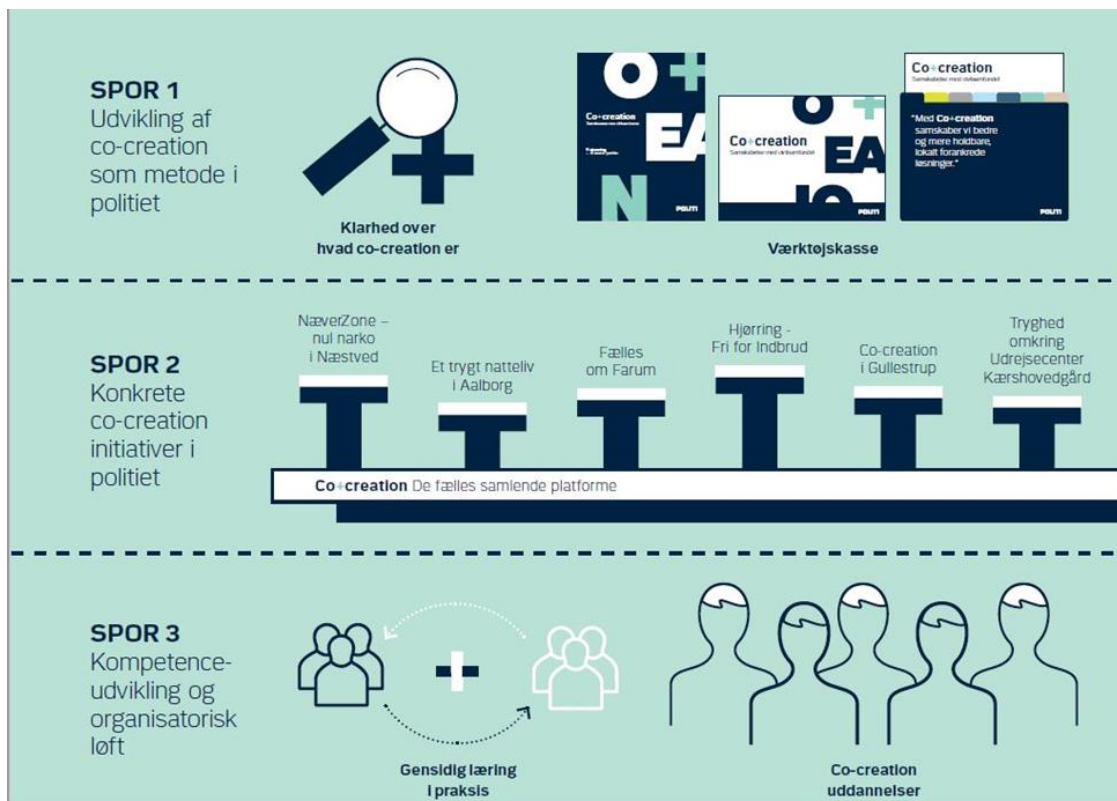

At lede samskabelse: De rette betingelser for samarbejdet

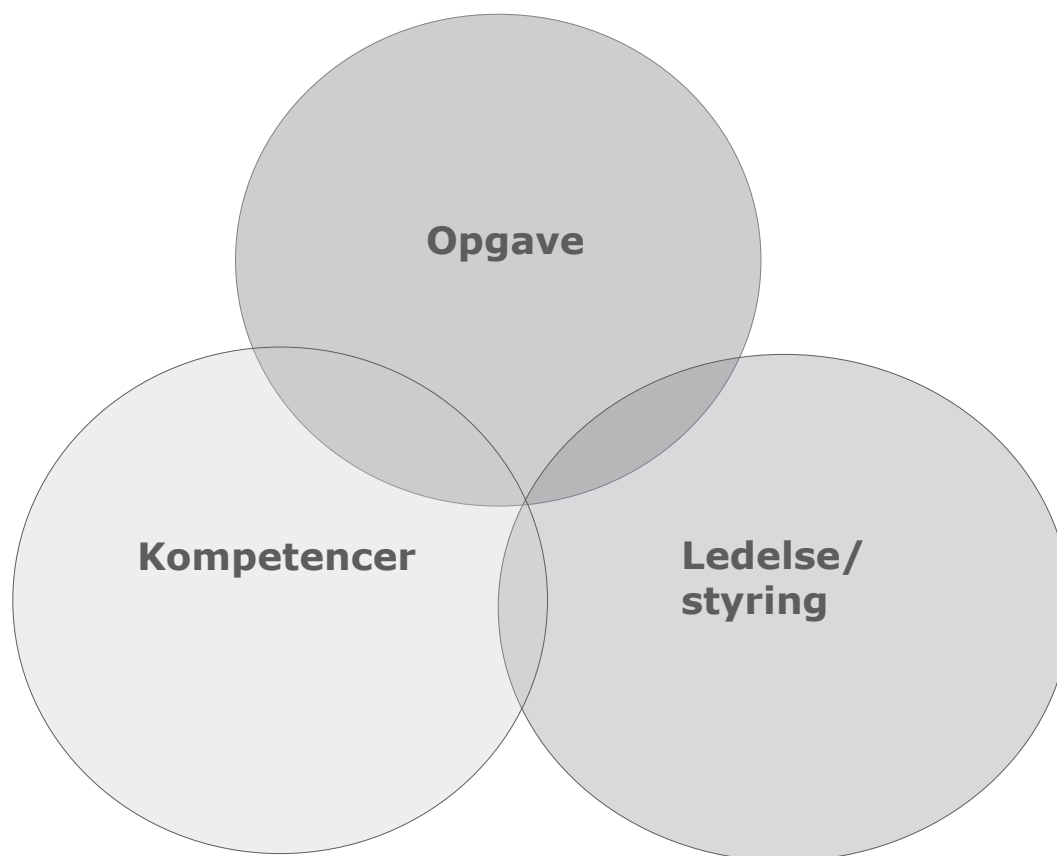
- Etablere en fælles vision, der rummer alle interesser
- Udvikle mål og strukturer på tværs både internt og eksternt
- Skabe tillid mellem parterne og håndtere magtforskelle
- Håndtere at samarbejde på tværs har særligt vanskelige betingelser

Org. understøttelse – et eksempel

Hvad skal der til for at lykkes?

Hvis I vil læse mere....

